

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előzetési árak:

Helyben negyedévre 5 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

-- dec. 19.

(A képtárlat.) Tárlat előtt olyan forma érzés fogja el a piktor, mint a vőlegényt a házasság előtt: rózsaszinben látja a világot. És megjelenik fantáziájában a mesebeli milliomos, aki miután meglátta az ő művét: nem tud aludni éjjeleken át s egy szép napon ezekkel az észbontó szavakkal üdvözli őt:

— Mester, a kép az enyém!

Tárlat előtt valóságos gyönyör a festő élete. Hisz, remél és szeret. Hisz minden baráti kritikának, remél csodákat és szeret tudni a legrosszabb képen is. Tárlat előtt így gondolkozik a festő:

— Ha piktor nem lennék, műpártoló szeretnék lenni!

Vajjon hogy gondolkozik majd — tárlat után?

*

(A példa.) „A Nap” közli ezt a jóízű bohóságot:

Klio és Fejérváry.

Klio: Szégyeld magad! Neked, mint magyar miniszterelnöknek, példát kellett volna adnod...

Fejérváry: Adtam is...

Klio: Te?! ... Pédát? Milyent?

Fejérváry: Elrettentőt!

*

(Az oláhok és a kamarilla.) Az oláh fölkelés réme kísért; Hóra és Kloska szellemét földidézi a félelem. Az oláh lázítók úgy

okoskodnak, hogy az anarkia most sehol Európában nem tobzódhatik oly szabadon, mint Magyarországon, hol a fejtelenség következményei napról napra siralmasabbak. De ki törődik az oláh vezérekkel? — A jó magyar hazafi kitalálta, hogy nem ott kezdődik a baj, hanem Bécsben. Ott kovácsolják a pokoli tervet, hogy fel kell lázítani az oláhokat, belháborút kell rendezni, — hogy aztán bejöhessen az osztrák hadsereg rendet csinálni, az egész országot elfoglalni. Más-ként igen komoly emberek ülnek fel ennek az ostoba mesének; és rendületlenül hiszik, hogy báró Fejérváry Géza kárörömmel szemléli az oláhok forrongását. Hát nincs már senki, aki észrevenné a való igazságot, — mely nem egyéb, mint az, hogy egy fanatikus hitű nemzetiség alkalmasnak látja azt a szomorú helyzetet, hogy magyar a magyart gyalázza, magyar a magyart bitagnak, akasztófára való zsványnak rezezi. Szomorú, de igaz, hogy minálunk nem hisz már egymásban senki; bizalom helyett gyanúsítás, megbecsülés helyett rágalom, igazság helyett hazugság, rend helyett anarkia az egész vonalon. Így aztán ne csodálkozzunk azon a szomorú igazságon, hogy a kamarillának itt ugyan semmi dolga. Kell is itt petróleommal leönteni a háztetőket? Minek? Puska-poros toronyhoz hasonlít az egész ország, a mely minden pillanatban légberöplhet egy szál gyufától. De hát mink csak politizálunk, szónokolunk és egymás becsületében gázolunk.

Felvonásköz.

— dec. 19.

(gr.) A mi ezentul, két-három hónapon keresztül járhat, az nem egyéb, mint a nagy tragédiákat elválasztó felvonásköz állapota. A cselekmény megindult, a bonyodalom érdekessége tetőpontjára lépett. A kifejlésről még halvány fogalmunk sincs. A felvonások között készülünk arra, hogy füttyülni fogunk-e, vagy tapsolni. Tanácsot ülünk a felett, hogy ha a darab elbukott, kibelen a hiba: a szerző hibázta el a dolgot, vagy a szereplőket kelle kicsereelni?

A képviselőházat ma elnapolták. Mondjuk, hogy a harmadfél hónapig tartó szünet készíti elő a kifejlést, ennek eseményeitől függ a két összeütköző hős — a király és a nemzet — tragédiájának a sorsa.

Méltóságteljes és tanulságokban gazdag volt a képviselőház mai ülése. Megnyugvással tapasztaltuk, hogy a harc nagy stilben folyik, a nemzet vezéreit annak sodrából ki nem zökkentették sem az uralkodó rossz tanácsadóinak mesterkedései, sem pedig a tulvérmes hazafiak türelmetlenkedése, még kevésbé a forradalom oroszlánbőrébe bujtatott elemek szertelensége.

A nemzet nem hajlik meg a zsarnokság parancsszava előtt, de nem is készít elő forradalmat. Mi állunk a törvényes alapon, a nemzet törvényhozása ezt dokumentálta mai magatartásával,

Jegyzetek.

XXXVII.

Titkos folyam árad a szívből,
Tudós legföljebb sejtí hirtől.

Valami természeti folyamat,
Még nincs megértésére gondolat.

S e titkos áram a világba széled,
Szébb tőle a világ és szébb az élet.

Ki tudja, hogy mi lesz belőle,
Hol áll meg, mi szülemlik tőle?

Hijába nincs, valahol testet ölt,
Gyarapszik véle az ég és a föld.

Munkás vagy Isten műhelyében,
Néki segítsz szeretetében.

Ha sírba szállsz, szerelmed itt marad,
Örökségül hagysz egy napsugarat!

XXXVIII.

Hüségese, tiszta vagy, szegény szívem,
Több buba fürdesz, mint örömben,
Gyűlölni nem tudsz, enyhe meleget
Tálal, ki eljutott körömben.

Sebzett e szív, de bosszút nem liheg,
Szánó jóssággal néz a rosszra
S a hány véres csapást mérnek reá,
Száz anyyi jóval viszonozza.

Semmit cserébe, soha, senkitől!
Igy élünk holtig én s a szívem...
Én, elhagyatva, meg nem érve, ám
Megérve mindent s mindörökre híven!

XXXIX.

Nem szeret az, a ki meg nem bocsát
Nem szeret, kibén nincs töredelem,
Nem szeret, ki a szeretet nevében
Szenvedni és meghalni képtelen!

Nem szeret a ki kinosét, büszkeségét
Nem tudja egy oltárra tenni le!

Nem szeret az, ki barmit kér jutalmul...
Mert szeretetlen is szeretni kell!

XL.

Szerető szíved érje bántalom,
De te ne ejts ki szót, a mely sebez;
Csak röpke szó s örvény nyilik nyomán,
És abba két nagy érzés oda vesz.

Az érző szív gyakorla oktalan...
„Megtörjük egymást!” szói kit kinja éget,
De te, öreg bölcs, rakd le fegyvered,
A balgaság legyen most bölcseséged.

XLI.

Érzékeny szívet egy rideg tekintet,
Egy durva szó is porta dönti,
De hogyha másért kell megvívnia,
A pokol kapuit ledönti.

Érzékeny szívet érje bármi sors,
Nem küzd, az ellent tán könyezve szánja,
De másért nagy, dicső harcokba száll,
Szeretetét díszítse diadalma!

Legszebb karácsonyi vásár! Óriási választék ékszer különlegeségeken
bámulatos olcsó áron **Lőfkovits Arthur** óras, ékszerész,
ujból megnagyobbított rakományban.

a mely semmiben sem különbözött a római szenátus történetének legfényesebb lapjaitól. A király elnapolta az országgyűlést, elkerülve ezen tényével az erre vonatkozó törvények leghatározottabb előírásait! A törvényhozás ezzel szemben tiltakozó határozatot hozott, a melynek az adta meg rendkívül nagy súlyát és megmérhetlenül fokozódott értékét, hogy a Ház egy szívvvel csatlakozott a határozathoz. Engedett a királyi szónak, ezzel Szent István koronájának viselőjét részesítette tiszteletben. Engedékenysége mégis a nemzeti erő gyarapodásáról tett újabb bizonyosságot, mert hiszen a nemzeti ellenzékkel szavazott az eddig tartózkodóan viselkedett szabadelpártpárt, sőt még a nemzeti-ségek is megéreztek, hogy a nemzethez tartozván, a nemzetre nehezedő törvénytelenység az ő lelkeket sem hagyhatta közönyösen.

A nemzet egyértelmű összetartozandósága jegyeztetett ma fel a történelem könyvébe, ez a nyereség. Az adó- és ujoncmegajánlás fegyverét azonban nem adta ki kezéből a nemzet, tehát ama fényes erőkifejtéssel a nemzeti ellentállás hatalmát gyarapította.

Ez a felvonás tehát fényesen sikerült. Van mit mérlegelnünk a gyakori felvonásokozók eme legujabbja alatt.

Egyes részletekről is szó eshetik. Az intrikus — a kormány — beteget jelentett, nem volt jelen a nemzeti akarat pompás manifesztációja alatt. Attól, félt, hogy nem szinpadí, hanem nagyon is reális utakon-módokon kapja meg az intrikusokat megillető jutalmat. Valóban nagy szépséghiba lett volna, ha az ő disztelen csoportjuk rontja a pompás összbemutatót. Mindezzel hozzájárultak az ülés díszéhez, a melyet elmaradásukkal tettek tündöklőbbé! Épp így emelte a fényt és tisztességet a nemzetköziség sztatisztáinak távolmaradása. Rájuk nézve is rendkívül érdekes az elkövetkezett felvonásokoz.

Kerülő utakon ju'ott nyilvánosságra Kristóffy urnak a nemzetietlen alapra fektetett s az általános, titkos választói-jogot csuffá tevő munkálata, hanem a Ház asztalára ugyan nem tette senki. A Bécs által lejobb hangolt nemzetköziséget bizonyára azért nem eresztették a Ház elő, a nagy reform kiérőszakolására szánt tüntetés okából, mert hiszen a revolveres, feszítővasas és kődobásos tüntetésnek most már az ígéretet be nem váltott miniszter urak felé kellett volna vezényelni.

Türelmesen várjuk a nagy felvonásokoz végét. A nagy dráma a nemzet jogainak teljes diadalmával fog véget érni, a függöny legördültével pedig a nemzet milliói riadó tapsban és éljenviharban ünneplik a szent ügy diadalmas hőseit.

Politikai hírek.

— **A képviselőház zárszámadási bizottsága** ma reggel 8 órakor Hentaller Lajos elnöklésével ülést tartott a képviselőházban. Előadó Smialovszky Valér volt. Az ülésen jelen volt Rakovszky István, az állami főszámvevőszék elnöke is Smialovszky előadó az 1905. évi törvényen kívüli állapotról tett jelentést és egy határozati javaslatot terjesztett elő azzal, hogy ezt a javaslatot a bizottság terjessze a képviselőház elé. A zárszámadó bizottság a jelentést a javaslattal együtt elfogadta.

politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, dec. 19.

A képviselőház mai ülése lefoglalta teljesen a politikai körök figyelmét. Erre a rövid időre elhallgatott minden hírforrás, amely rendszeresen terjeszti a héke híreket.

Mindenesetre van valami jellemző abban, hogy Lukács László és Széll Kálmán újra rendezéses tevékenységet kezdenek, s folytonos tanácskozások segítségével keresik a kibontakozáshoz vezető utat.

Vajha az ujesztendő a nemzeti követelések teljesülését hozná! . . .

(Pestvármegye.)

Pestvármegye székházán ma nem történt jelentősebb esemény. A munka minden hivatalban serényen folyik. Beniczky Lajos alispánnál ma több pestmegyei községi jegyző tiszteletgett. A megyeházán még mindig rendőrség teljesít őrszolgálatot, de hogy a vármegye autonómiaja is kifejezésre jusson, az alispán rendeletére a kapu előtt kivont kardos, egyenruhás, kék köpenyes hajdu áll őrt a két rendőr mellett. Laszberg Rudolf gróf még nem válaszolt az alispán tegnapi átiratára. A főispán helyettes reggel 9 órától fogva Römer Róbert főjegyző helyettesével együtt dolgozik. Valami rendelet készül, amelynek tartalmát szigorúan titkolják és amely csak holnap kerül nyilvánosságra. Annnyira titokban folyik a rendelet elkészítése, hogy a sokszorosítása a főispáni szobában történik egy sokszorosító gépen. Érdekes, hogy a vármegyei rendőrséget csütörtökre megerősítették. Ebből azt következtetik, hogy csütörtökön valamely nagyobb esemény színhelye lesz a vármegye háza. Beszélnek, hogy ezen a napon függesztik fel az alispán állásától. A központi tisztviselők elhatározták, hogy az alispán felfüggesztése esetén ők is leteszik a tollat és kivonulnak a megyeházáról. Példájukat hir szerint a járási tisztviselők is követnék. Ma délben Förster Imrét látogatta meg az alispán akivel hosszasan tárgyalt.

(Fejérváry kihallgatáson.)

Jól értesült forrásból jelentik, hogy Fejérváry miniszterelnök ma vagy holnap királyi kihallgatásra Bécsbe utazik.

(Csongrád diszpolgárai.)

Csongrád város diszpolgáiraivá választotta Justh Gyulát, Apponyit és Andrásyt. — A város népes deputációja ma nyújtotta át a képviselőházban új diszpolgárainak a diszpolgári oklevelet.

XLII.

Szerelmesek, a tanácsom
Hasznokra léssen!
Tartsatok a szívetekben
Egy kis szótárt készen.

Fehér lapra van nyomtatva,
Csupa rózsaszínnel;
Sok fekete búbanatot,
Gondot üztök így el.

Akármit mond a makrancos,
Nézzétek e könyvet,
És az érzés, a megértés
Biztosabb és könnyebb,

Ha „sohá” t mond a kegyetlen,
Igy értsd: „nem sokára!”
„Nem szeretlek” — te ne dúlj fülj,
S gyujts vidám nótára.

Rideg a szó? Hideg a szív?
El ne csüggedj mégse;
Nem rossz lélek az, hiányos
Még a kiejtése!

„Nemaság” — no, ez se bántson,
Légy magad beszédes,

Csak szívből beszélj s a válasz
Lesz még boldog, édes!

A „nem”-et fordítsd „igen” re,
„Sértés” — ez „bocsánat”,
Ha „szakítsunk”, ezt feleld csak:
„Meghalok utánad!”

Csak lapozd a kicsi könyvet,
Mig ronggyá nem válik,
Mig egy lapja ép, te olvasd,
Bízva mindhalálig!

De ha a könyv becsapódik
S már hijába kérded,
Ha számodra szava nincsen
Mely vigasszal földerítsen,
Akkor ügyis — véged!

XLIII.

Fősvény, holt ércet gyűjt vak éjjelen,
A ki titkolja, rejti a mit érez;
Szava, engesztelő, vagy biztató,
Szívből ha nem száll más érzők szívéhez.

S ha bírnád Shakespeare szenvedélyeit,
Nincs szíved, a ki szótlán áldasz, esdesz!
A kit szeretsz, sértődve elkerül
S mivel te gyáva, ő boldogtalan lesz!

XLIV.

Szereltem, fényugáros Isten,
Egyszer találkoztam veled . . .
Mégis behinted csodalággal
Sírálható vénségemet!

Elhagytál szánón mosolyogva,
Virágszálat hagytál csupán,
Mely ott virul szívemnek mélyén
S fei felvidülök illatán.

Elvitted tündöklő világom,
Kiskertemet hagytad nekem,
Melyben az emlék rózsabokrát
Ápolgatom, öntözgetem!

XLV.

Hogy hajlott korrall, néma csönd után
Ujjammal én a búrt végig futám,
Annak oka, hogy tova száll ez élet!
Nincs délelőtt, fogy már a délután,
Készüljön hát a mérleg!

Tán az utolsó nótám pengetem,
Nem vágyik sirba egy-két érzetem!
A többi is új létre kel még!
Mint a midőn a gazda lepihen
S dőzsöl tovább a vendég!

Gáspár Imre.

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-koosi.

(Szabadelvű-párt a kormány ellen.)

Jásznagykunszolgatörvényrendelet szabadelvű pártjának vezetősége f. hó 18 án Lenk Gyula főispánná történt kinevezése alkalmából a következő határozatot hozta: A szabadelvű párt kétségen kívül állónak tartja Ő Felségének azon jogát, hogy főispánt nevezzen ki. De tekintettel arra, hogy a jelenlegi kormány irányelveit a hazára nézve károsnak tartja, kijelenti, hogy az ezen elveket képviselő főispáni beiktatáson részt nem vesz és azon meg nem jelenik és felkéri a párt tagjait, hogy ők se jelenjenek meg.

(Fiúmei kormányzó lemondása.)

Késő éjjel jelenti tudósítónk, hogy gróf Szapáry Pál a fiúmei kormányzó ma beadta lemondását.

Ujabb elnapolás.

I.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, dec. 19.

Kilenc órakor már az összes folyosókon vig, eleven beszélgetés folyik. A honatyák régen látták egymást, talán sokára találkoznak ismét, hát kiélvezik a folyosói élet összes kellemességeit. Justh elnök már fél kilenckor a Házban van és Tóth háznagygyal megtesz minden előkészületet az ülésre.

Kilenc óra és tíz perckor aztán megjött Huszár Adolf miniszterelnöki irodaigazgató, a ki a kormány nevében átadta a Házelnöknek a királyi kéziratot. Biztosra vették az érkezését, tehát jötte nem lepett meg senkit.

A folyosón ezalatt sorra jöttek a vezérek. Batthyányi Tivadar gróf egész aktaesomóval jelent meg. Csupa indítvány és törvényjavaslat a tisztviselők fizetésrendezéséről, szolgálati programjáról, a kubikunkások kiszípolozásáról. Batthyány Tivadar gróf különben indítványt jegyzett be Ház indítványkönyvébe, hogy küldessék ki egy 35 tagu bizottság az általános, egyenlő, titkos szavazati-jog megvalósítására.

A folyosón egyébként élénk feltűnést keltett Széll Kálmán megjelenése, a ki egyenesen Justh Gyulához ment és rövid látogatást tett nála. Majd a folyosóra vonult, a hol a régi ismerősök hamar körülvették. Régi szabadelvűpárti barátaival kedélyeskedett, de politikáról nem akart beszélni. — Lukács László is eljött a Házba és sorra járta a baloldali politikusokat.

Az ülés folyamán kihirdették a királyi kéziratot, amely szerint, — amint az előre tudnivaló volt, — a király március elsejéig újból elnapolta a házat.

Talán az ellenzéki vezéreknek tiltakozása ezen elnapolás ellen a tizenkettedik órában nem volt felesleges és a parlament március elsején dolgozni kezdhet. Talán . . .

Féltizenegykor bevonult az elnök és megkezdődött az ülés.

Elnök: Justh Gyula.**Jegyzők:** Zboray Miklós, Hammersberg László.**Elnök:** az ülést megnyitja.

Felolvassák az október 10 iki elnapoló királyi kéziratot.

Rákosi Viktor: A miniszterek a Bachus pincében vannak! (Derűtség)**Elnök:** A királyi kézirat atkületik a főrendiházhoz.

Ma reggel Fejérváry Géza báró tábornagytól (Eljenzés és derűtség) levelet kaptam. (Halljuk.)

A levélben | vessző alatt átküld egy kéziratot felolvasás és kihirdetés végett. Jelenti, hogy a királyi leirat a déli órákban a hivatalos lapban is megjelenik.

Elnök: felolvastatja a királyi kéziratot.

Jegyző: felolvassa a királyi kéziratot, melyben az országgyűlést a minisztérium előterjesztésére március 1-ig elnapoják. (Nagy zaj.)

Apponyi Albert gróf néhány észrevételek akar tenni a folytonos elnapolás rendszerére. Alkotmányjogi szempontból nem szorul bővebb magyarázatra ez a rendszer, mely tagadása az alkotmányosságnak. Hiszen mi értelme összehívni egy országgyűlést, melynek szándékosan és rossz hiszeműen (Balról: Ugy van!) nem adnak alkalmat a törvényhozásra. Ez a kormány kibúvik a politikai felelősség alól, hivatalban marad az ország bizalmatlansági határozata dacára, pedig ezzel elvesztette minden politikai jellegét. A legkisebb hivatalnok is, ha rossz hírek keringenek róla, sürgözi a fejelemi eljárás megindítását. (Balról: Ugy van!) Tehát hogyan tűnik fel, ha a kormány minden törvénytelen eszközzel kibúvik az alól, hogy illetékes bírói elé állíttassék. Ezt a mai állapotot nagyon vékony vonás választja el a bevallott abszolutizmustól. Nincsen költségvetés a jövő évre s a kormány a törvény rendelkezései dacára még meg sem kísérel, hogy ezt a Háztól megkapja. Nem is próbálja meg, hogy legalább jóhiszeműen lássék ez eljárása. Pedig ez a tudatos törvénytelen és a kormányra is árnyékot vet. Rátér a politikai szempontokra. A kormány törvénytelen intézkedései által ütött sebeket nem lehet behegészíteni a kormány eljárása miatt. Itt van például a póttartalékosok behívásának kérdése. Ez az a bizonyos nyomor és szenvedés, mely a kormány által kilátásba helyeztetett. Ez a kormány, melynek alkotmányos lelkiismerete nem szólal meg, olyanokra költi a pénzt, a mit a képviselőház ugyancsak eltiltott, bizony inkább adhatná a pénzt a póttartalékosok családjainak. Itt vannak ezután a törvényhatóságok, a melyeknek a kormány törvénytelen ségeivel szemben nincsen alkalomunk a képviselőháztól jogorvoslást kérni! (Helyeslés!) A folytonos elnapolás nehezíti a kibontakozást. Fejérváry azt mondja, hogy azért kell elnapolni a házat, hogy legyen alkalom az alkotmányos kibontakozásra. Nos hát ez így nem állhat. Éppen azért kellene együtt tartani a Házat. Ugy látszik addig akarják puhítani a nemzetet, míg megérik arra, hogy alkalmazkodják a fejedelmi akaratához. Pedig kibontakozás csak úgy lehet, ha respektálni fogják a nemzet akaratát. (Hosszas éljenzés.)

Rátkay László: Éljen 1849. április 11.**Elnök:** Kénytelen vagyok rendreutasítani.

Apponyi Albert gróf: Ezen a talajon szilárdan megálunk. Erről a talajról nem engedjük magunkat letéríteni. Nem akarunk precedenst szolgáltatni arra, hogy a népképviselők meghajol az abszolút fejedelmi akarat előtt (Zajos tetszés!) Ezen általános megjegyzések után, melyeket saját felelősségemre mondtam el . . .

Felkiáltások: Mi is aláírjuk!

Apponyi Albert gróf! áttérek a jelen esetre. Konstatálja, hogy a Házban nincsen tudomása valami újabb Fejérváry kormányról, mert ezt a Házban be nem jelentették!

(Ugy van!) Nagy jóakarattal kell részünkről hogy elfogadjuk, hogy a felolvasott királyi kéziratot felelős miniszter jegyezte ellen. Mint újságolvasó ember beszélek újságolvasókhöz.

Makkay Zsiga: Már a ki olvas! (Zajos derűtség.)

Apponyi Albert gróf: . . . mert mint országgyűlési képviselőnek nincs tudomásunk a kormány létezéséről. Még sem jelennek a miniszterek a Házban. Én tudtam előre már akkor, a mikor hallottam, hogy az utcai tüntetés elmarad (Zajos tetszés a baloldalon) Pedig a kormány sok mindent ígér, de a képviselőháznál nincs alkalma kiterjeszteni népjogokat, holott a szövetkezett többség legnagyobb pártjában nagy hajlandóság van a legszélsőbb kiterjesztésre. Szónok ezután felolvassa ismert határozati javaslatát, melylyel tiltakoznak az elnapolás ellen. (Helyeslés.)

Tisza István gróf: Az elnapolások olyan rendszerével állunk szemben, a mely a parlamentet pusztá fiksióvá teszi. De ez az utolsó elnapolás flagrans törvénytelen. (Helyeslés a baloldalon.)

Ezen kérdésben minden magyar politikai párt egyetért. Ne engedjük ezt elhomályosítani részletkérdések felett való polémiával. A maga és elvbarátai nevében kijelenti, hogy hozzájárulnak Apponyi határozati javaslatához. Részletekben nem értenek egyet, de a lényegben nincs köztük nézeteltérés. Rendes viszonyok között az az álláspontja, hogy a kézirat felolvasása után nem vesz részt az ülésen. Most azonban speciális a helyzet, most először állunk nem egy olyan kísérettel, a mikor egy ország parlamentárisnak nevezi magát, noha nem az. (Helyeslés) Tiltakozunk kell most pártkülönbség nélkül, hogy alkotmányunkat úgy magyarázzák, a hogy azt a kormány teszi. Ha volna idő, beszélne arról, amilyen veszély fenyegeti a nemzetet és a dinasztia! egyaránt. Most csak annak adjunk kifejezést, hogy a kormány eljárása törvénytelen. (Általános helyeslés.)

Mezőfi Vilmos javasolja, hogy az elnapolást ne vegyék tudomásul!**Rátkay László** felhívja Európa figyelmét a nemzet küzdelmére.**Elnök:** a vitát bezárja és elrendeli a szavazást.**Jegyző** még egyszer felolvassa a határozati javaslatot.

A képviselőház Mezőfi Vilmos, Hédervári Lehel és a nemzetiségiek kivételével elfogadják. Apponyi Albert gróf határozati javaslatát.

Elnök ezután felhatalmazást kér, hogy esetleg megüresedő kerületekben a választást elrendelhe se és hogy újévkor a képviselőház jókívánságait Ő felsége elé juttassa.

Lengyel Zoltán: Összes jókívánságainkat tessék átadni. (Derűtség.)**Elnök:** bizza csak az elnökre! (Még egyszer derűtség) szünet után jegyzőkönyvet hitelesítik.

II.

A főrendiház ülése.

A főrendiház ülése délután 5 órakor kezdődött.

Elnök: Gróf Csáky Albin.

Elsősorban felolvasták a legutóbbi elnapoló királyi kéziratot.

Majláth József gróf: Hosszabb beszéd kíséretében, amelyben részletesen indokolja a főrendiházi ellenzék állásfoglalását, határozati javaslatot terjeszt elő, amely elítéli a király tanácsosainak eljárását, irántuk bizalmatlanságot fejez ki, s óvást emel az ellen, hogy a folytonos elnapolásból precedenst alkossanak.

A határozati javaslatot a főrendiház vita nélkül elfogadta.

Jegyző felolvastat egy királyi kéziratot, amely gróf Széchenyi Sándort a főrendiház aelnökévé nevezi ki.

Ékezer vásár! legjobb karácsonyi ajándékok! a legszebb ékszer ajándékok
igen olcsón paratlan nagy választékban
Löfkovits Arthur óriásilag megnagyobbított raktárában.

A március elsejéig elnapoló királyi leiratot a főrendek állva hallgatták végig, egyedül csak Prónay Dezső báró maradt ülve.

A jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés véget ért.

Az általános választó-jog.

A kormány törvényjavaslata.

— dec. 19.

A törvénytelen kormány hónapokig azzal az ígérettel kötötte le magának a szociáldemokraták támogatását, hogy az általános választójogra vonatkozó törvényjavaslatot a mai képviselőházi ülésen benyújtja és letárgyalatja.

Miután Kristóffyék jobbnak látták, hogy a házba ne tegyék be a lábukat, természetesen az általános választó jogra vonatkozó törvényjavaslatot sem nyújthatták be.

No de annyi érzése még Kristóffynak is van, hogy az „adok, hogy adj” elvét egyszerűen sutba dobni nem lehet, mert tudvalevőleg minden botnak két vége van.

Úgy látszik tehát, hogy a kitérni akaró szocialista harag elfojtására van szánva a törvénytelen kormány az az ténye, hogy ma nyilvánosságra hozták az általános választó-jogra vonatkozólag készített törvényjavaslatot.

A törvényjavaslat 12 pontból áll. Főbb pontjai a következők:

Választói joggal bír minden 24 éven felüli magyar állampolgár, aki írni és olvasni tud. A képviselők száma marad a mai. Az ülészakartama továbbra is 5 év. Választható mindenki, aki valamely választói jegyzékben föl van véve, legalább 10 év óta magyar állampolgár, továbbá sem nyereségvágyból elkövetett bűntett vagy vétség miatt, sem a nemzetiségeknek egymás elleni izgatása miatt a törvény életbe léptetése után büntetve nem volt. — Minden kerület egy képviselőt választ. A kerületek kisebb választójárásiokra oszlanak. Minden községnek külön választólistája van. A választás közvetlen és titkos. A törvényjavaslatot a hivatalos lap legközelebbi száma fogja hozni.

NAPI HIREK.

Olvasóinkhoz.

Előfizetési felhívás!

— dec. 19.

Lapunk a közelgő 1906. esztendővel ötödik évfolyamába lép. Ez alkalommal is kérjük a nagyérdemű közönség pártfogását.

Öt esztendő nagy idő a hirlap életében, nevezetesen évek, különösen ma, hiszen ezen esztendők, súlyos válságaikkal, világtörténelmi fontosságú eseményeik, gyorsan torló fordulataik nagy tömegével, valóban hasonlatosak a katonának kétszeresen beszámított háborus éveivel.

Hazánknak eme jelentőségteljes korszakában mindenkor hű képét adtuk úgy a politikai, mint a társadalmi élet terén felmerülő eseményeknek. Ezt a feladatot teljesítjük ezentúl is.

Hosszu tapasztalásból leszűrődött meggyőződésünkből kifolyólag kijelentjük, hogy **mint eddig, úgy ezentúl is a nemzeti érdekek védői, a nemzeti küzdelem támogatói ma adunk** s a jog, törvény és igazság hármas eszméje fogja vezetni működésünket.

Törhetlen nemzeti érzéseket tolmácsolunk, foglalozunk a társadalmi élet tüneteivel, **valamiat küzdünk**

mindazért, a miben Debrecen városa és közönségének javára szolgáló törekvést ösmerünk fel.

A „Szabadság” minden irányban független politikai, társadalmi és helyi közlöny lesz. A lap közleményeinek hangja higgadt és tárgyilagos, minden kérdésben kiköszöböljük a személyeskedést, távartartjuk hasábjaitól a népbolondító céltzatokat, mindenben a mérsékletet, megértést, közbékesség előmozdítását tartván szem előtt.

Lapunk beosztása és rovatai a régié lesznek. Arra törekszünk, hogy közönségünket úgy az országos, mint a helyi eseményekről gyors, kimerítő és föltétlenül hiteles tudósításokban tájékoztassuk. E tekintetben a legmesszebbmenő áldozatokat sem kíméljük.

Azon leszünk, hogy a közönség a „Szabadság”-ot ezentúl is hű és őszinte tanácsadójaként, a családok pedig szívesen látott olvasmányul fogadják el.

Azon jóleső reménnyel közeledünk a lap új évfolyama felé, hogy Debrecen városa és vidékének pártfogása elősegítsen bennünket kitűzött céljaink elérésében!

Debrecen, 1905. december 17.

A „SZABADSÁG” szerkesztősége.

*

A lap előfizetési ára helyben:

Egész évre	12 kor.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hónapra	1 „

Vidékre:

Egész évre	20 kor.
Félévre	10 „
Negyedévre	5 „

Előfizetőinknek havonként továbbra is szolgálunk a „Jegyzéknapló”-val.

A „SZABADSÁG” kiadóhivatala,
(Csapó utca 9. sz.)

Napról-napra.

— december 19.

Együtt van hát a városi Parlament,

Nem baj hogy a korteskedés Zajjal ment.

Erdeklődést jelentett a Nagy hűhó . . .

Hogy minden párt kapott embert, Az is jó.

Legyen vita, készüljenek Csatára,

Csak válják a harc Debrecen Javára!

Joghallgatók Magyarországon.

— dec. 19.

Az 1905—1906. év első felében volt a budapesti egyetemen 3847 hallgató, kolozsváron 1687, Pozsonyban 303, Nagyváradon 220, Debrecenben 210, Eperjesen 210, Kasán 177, Egerben 148, Pécsen 123, Kecskeméten 95 és Sárospatakon csak 62.

A vidéki jogakadémiák közül csak is Pozsony, Nagyvárad, s Eger hallgatói növekednek, míg a többieké szemlátomást fogy.

Debrecenben is évek óta egyforma a hallgatók száma és sajnos, nincs rá kilátás, hogy szaporodni fog.

Külömben is a jogi pályára ma már nem örömet tudul az ifjuság, tudja, ha célt is ér, nincs mihez kezdenie, a pályák túltömtöttek s ha valakinek nincsen magasabb pártfogója, még ha kitűnő bizonyítvánnyal is rendelkezik, célját el nem fogja érni.

Kezében a bizonyítvány holt tőke, mit nem lehet értékesíteni.

Még sok is az akadémiákból nálunk, egy néhányra egyáltalában szükség sincs hisz alig van hallgatója, így a két legkisebb akadémián a kecskeméti és sárospataki, már maholnap alig lesz hallgató, az apadás évről-évre jobban észlelhető.

A versenyzés, hogy a harmadik egyetem hol állítsassék fel, így kárba veszni látszik, ha csak azt nem akarjuk, hogy a budapesti egyetem hallgatóinak száma kevesebb legyen.

Itt sem igen növekszik a hallgatók száma, de azonban már itt így is oly nagy jogászok száma, hogy a több már felesleges vagy nagyon is sok volna.

Elvagyunk telve önmagunkkal, bár még mindig jogász ország vagyunk, de mit ér minden, ha ebből meg nem élhetünk.

Bezzeg a praktikus pályák után a mi ifjuságunk még mindig nem törekszik.

— a—b.

— **Árvaügyi bizottsági ülés.** Az ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága e hó 22 én Dicsőffy József elnöklele alatt az egyház tanácsstermében ülést tart, melyen folyó ügyek kerülnek tárgyalás alá.

— **A Csokonai kör az amerikai magyaroknak.** New Yorkban, mióta a Nemzeti Szövetség turulios magyar zászlót vitt ki a kivándorolt magyaroknak, szorosabbra fűződött a kintlevő magyarok között az érintkezés, elevenebbé lett a nemzeti élet. Így alapították a new yorki városi nyilvános könyvtárban magyar osztályt, amelybe hazulról várnak mentől több magyar irodalmi terméket. A Nemzeti Szövetség most körlevélben szólította fel az írókat és irodalmi köröket, hogy munkáikból jutassanak néhány példányt az új könyvtárnak. A felhívásra a Csokonai kör több kötetet küldött New Yorkba a maga kiadványaiból és könyvtárának duplum példányaiból.

— **A játékiállításra ingyenes a bemenet.** A kamara karácsonyi játékiállításának ma szerdán van az utolsó napja. A kiállítás annyira sikerült, hogy az előre tervezett időnél hamarabb zárható. Egyszerűsített úgy határozott a rendezőség, hogy a mai napon ingyenes a bemenet, hadd nézzék meg a szép magyar játékokat minél többen. A mai utolsó napon a Szt. Erzsébet nőegylet hölgyei teljesítik a háziasszonyi tisztet és pedig: Agrikola Adolfné, Buzás Miklósné, Borzovay Demeterné, Dömök Béláné, Gyenes Kálmánné, Kövy Lajosné, Potorán Istvánné, Mayer Emilné, V. Szabó Jánosné, Than Gyuláné, Wolafka Antalné urasszonyok. Eiseumann Panci, Potorán Stefi és Margit, Perczel Etus, Balázs Olga, Popovits Mariska, Unger Lujza és Margit, Dömök I. Jablonczay L. urleányok. A kiállítás a mai napon is 3-tól—7-ig lesz nyitva a kereskedelmi és iparkamara székházának földszinti iparmuzeumában (Piac utca 69. szám.)

— **Meglopott talyigás.** Valami ismeretlen kellemeilen meglepetésben részesítette tegnap este Debreceni Mihály Csepőkert II-ik járás 14. szám alatti lakos talyigást, akinek, — mialatt Kaszás István nevű komájával a Hatvan utcán levő Spirra-féle

pálinkamérésben tartózkodott elhajtotta az utcán felügyelet nélkül hagyott s fával megakasztott talyigáját. A rendőrség nyomozza a tettest.

— **A magyar szerb távbeszélő forgalomban** 1905. évi december 10 től kezdődőleg Szerbia részéről Belgrádon kívül a következő szerb helyiségek vesznek részt: Obrenovatz, Pojorevatz, Smederosó, Chabalz, Válevó, Uagodina, Tchonpryd és P-rachin. A 3 pernyi időtartamban megállapított egyszerű beszélgetés díja: Budapest, Baja, Szabadka, Szeged, Ujvidék, Zenta és Zombor városok és az említett szerb helyiségek közötti forgalomban 2 kor. 50 fillér, Zimony és az említett szerb helyiségek közötti forgalomban pedig 1 k. 50. fillér.

— **A Ház előtt.** A kik azt várták, hogy a képviselőház mai ülése utcai szenzációt hoz, erősen csalódtak. Az utca csendes volt a végletekig. Elterjedt ugyan az a hír, hogy a szociálisták dacára a kérelmezett felvonulás betiltásának, nagyobb számban lépik el az Országháza környékét, ahol tüntetni fognak az általános választói jog érdekében. Ennek a tüntetésnek a megakadályozására aztán a rendőrség nagyarányú előkészületeket tett. Már reggel 7 órakor felvonultak a rendőrsapatok a képviselőház elé. 400 gyalog és 30 lovas rendőr vonult ki az akkor még csendes Országház térre. Nyolc órakor megérkeztek a tisztviselők is. A read fenartására Gyalokay Lajos rendőrtanácsos volt megbízva, a végrehajtó rendőrség felett Köpf Ferenc főfelügyelő parancnokolt. Nyolc órakor az országházába vezető összes utcák torkolatát rendőr kordonnal zárták el. Minden kordon előtt egy rendőrfelügyelő és egy képviselőházi teremszolgá állott. Ez utóbbi azért, hogy az érkező képviselők minden megszólítás nélkül bejuthassanak a házba.

— **Jótevény adomány.** Özv. Lengyel Imréné urholgy a városi szegényház lakóinak a közelgő szent ünnepek kalácsosallatására 30 koronát küldött hozzám, mely kegyes adományért fogadják a szegényház tagjai nevében őszinte köszönetemet. — Oláh Károly tanácsnok.

— **A műpártoló egyesület kiállítási tásán** ma Bosznay István folytatta szombaton megkezdett érdekes magyarázatát a kiállított képekről, nagy számu közönség jelenlétében. Az élvezetes előadás beszámolt a kiállító festőművészek egyéniségéről, a festmények szépségéről, amelyet csak műérfő szem állapíthat meg. A kiállítás érdemes arra, hogy mindenki megtekintse.

— **Főispán ur.** Erős kritikát kapott minapi szereplése felől Lenk Gyula, Jász-nagykunszolnokmegye ujonnan kinevezett főispánja, aki tudvalevőleg eddig csak táblai bíró volt. Mikor Lenk kézhez vette a kinevezési okmányt, első dolga volt a reá nézve örvendetes tényre a fölötté álló Herics Tóth János budapesti táblai tanácselnökkel tudatni. A nagy tudásáról s őszinteségéről ismeretes tanácselnök ezt válaszolta:

— Nagyságodnak távozási bejelentését kötelességszerűen tudomásul veszem és a magam csekélyisége részéről azt a megjegyzést tehetem csupán, hogy miként távozásával az igazságszolgáltatás nem sokat veszít, akként új minőségében is épp oly keveset fog nyerni a közigazgatás.

Lenk Gyula maga is érezte tanácselnöke bírálatának őszinteségét, mert a kemény kritika elhangzása után sietve távozott.

— **Tolvaj szobaur.** A tolvajlás nem mindennapi módjainak esett áldozatul Weinberger Ignátz Méliusz-tér 11. szám alatti lakos. Hétfőn délután ugyanis beállított hozzá egy fiatalember, aki Mike Ferenc fodrász segédnek adta ki magát és bérbe vette tőle kiadó hónapos szobáját, ahova még aznap este be is költözött. Reggelre azonban

nyomtalanul eltűnt. A szobában mindent felforgatva, a szekrényt feltörve és az utcára nyíló ablakot nyitva találták Weinbergerék. Az új lakó ugyanis közönséges tolvaj volt, aki az éjj folyamán elemeit a szobából minden elemelhetőt. Összeesomagolta az összes ágyneműt, a szekrényben levő fehérneműt, 6 pár kina ezüst evőeszközt, 13 kor. készpénzt és még több különböző holmit s azal az ablakon keresztül meglépett. A tolvajt most erőlyesen nyomozza a rendőrség.

— **Ellopott pulyka.** Hegedüs Istvánné Egymalom utca 9. szám alatti lakos ma panaszt emelt a rendőrségen, hogy valaki ellopta az éjjelre nyitva felejtett ólból hizott pulykáját. A tettest keresik.

— **Megdobált vonat.** Gyakran megtörténik, hogy pajkos nebulók abban a megrovandó veszedelmes cselekedetben lelik passziójukat, hogy megdobálják a vonatot, előmozdítva ezzel nemcsak a vonat megroggadását, hanem veszélyeztetve egyúttal az utasok testi épségét is. A napokban is előfordult hasonló eset. Ugyanis a gépjavitó műhely előtt bedobták az 1701. számú vonatot egyik ablakát. Az állomásfőnökség feljelentette a dolgot a csendőrségnél, mely aztán kinyomozta a tettest Szabó Ferenc 9 éves fiu személyében, akinek szülei ellen az eljárást megindították.

— **Egyves kezű hetes.** Huzamosabb ideig szolgálta Buckó József hetes Beszeneky Kálmán Ajtó utca 26 szám alatt lakó páket, akinek hosszu szolgálati ideje alatt teljes bizalmát kiérdemelte. Így történhetett meg azután, hogy a kihordott sütemények árából lassacskán mintegy 50 koronát elkezelt. A gazdája ezért tegnap feljelentette a rendőrségre, a hol az eljárást megindították ellene.

— **Kávéházi idill.** Vasárnapi hajnalban két fiatalember betévedt egyik helybeli házba. Vidám cigányzene fokozta odabent a kedélyeket s két kasszatündér áruolta a kétes értékű szerelmet. Nem voltak már sokan, a reggeli derengés hazaszólitotta, avagy a gőzfürdőbe, a mulatókat. A két fiatalembert a pincérek, a cigányok, meg a kasszában trónoló tündérek becsalogatták az ugynevezett szeparéba s ott pezsgővel szolgálták nekik. A sor rákerült a fizetésre is, de annak a fiatalembernek, kinek fizetni kellett nem volt pénze. A főpincér, a többi pincér aszisztálása mellett s a cigányok segítségével, a fiatalemberről lehámozták a télikabátot, azután kilökték az utcára. A másik fiatalembert a telefonszobába tuszkolták s őt is megakarták fosztani télikabátjától, de mert védekezett, kegyetlenül elverték, azután sziatén kilökték. Ez a fiatalember ma panaszt tett a rendőrségen, mely nyomban megindította a vizsgálatot. A bizonyos kávéházban a hasonló épületes esetek napirendben vannak.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképezési, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac utca 44. ár. Ujfalu-sy-ház. Állandó fényképek kiállítás a műterem kapubejárásánál levő korlátban.

— **Ujtöltésű villany lámpák mint önvédelmi eszközök** Mentánél kaphatók.

— **Karácsonyra legalkalmasabb ajándékok** u. m. családi doboz, levélpapírok, tintatartó készletek, képeslapalbumok, írómappák, új acélmetszet, Bronzfényképek és olajnyomatú képek különféle nagyságban rágnával, vagy anélkül, nagy választékban feltűnő olcsó árakban Pongrácz Gáza papírraktárában Debrecen, Bika-szálloda mellett.

— **A mi szép, jó és olcsó, az Mentánél kapható.**

— **Lampel Róbert** könyvkiadványai Budapest. A közelgő karácsony alkalmából remek diszmvűvek jelentek meg ennél a jeles égnél. — Különösen kiemelendők a „Művészetek Története“ diszmvű, mely a művészetek szeretetét fogja az olvasóban felébreszteni. Magyar Könyvtár kiadásában megjelent: *Levelek a zárdából Régi magyar tudósok és feltalálók, Német balladák és románcok, Az utolsó lecke óra.* A Kis Könyvtárban megjelent: *Magyar fiu és magyar leány verses könyve Játék közben, Asztalos Pali története, Gyermek versek, köszöntők, Coopertertől a Vadfogó, Rákosi Viktortól a Császárok sirjai.* Fenti égi kiadványai nagy keresletnek s olvasott ságnak örvendenek s a legmelegebben ajánljuk az olvasó közönség figyelmébe. A fenti könyvek bármely könyvkereskedésben megrendelhetők.

— **Szép, jó és olcsó, ez a jelszó** Mentze Henrik újdonságok áruházában Piac-utca 50. és Szent Anna utca sarkán, azért siessünk mielőbb beszerezni szükségletünket ezen jó hírnevű szolid üzletben. Karácsonyra és újévre nagy meglepetés.

— **Legszébb karácsonyi ajándék.** A m. kir. főposta mellett van Harth Gusztáv fényvirdája, mely a legmodernebbül van felszerelve s hol a fényképek a legregebb kivitelben vannak előállítva. Ki júánvos árban s szép képeket óhajt, bizalommal forduljon a céghez.

— **Papa! Mama! baba! Mentze.**

— **Kugler cukorkák,** eredeti csomagolásban és áron fél, 1 kilogram fa és selyem dobozokban és csomagokban kaphatók Hegedüs és Sándor égnél, Debrecen, Kossuth-utca 11.

— **A Népsegélyző Bank** megnyílt. Heti befizetési könyvecskéi (legkisebb 10 fillér) kiválthatók Piac-utca 42. sz. a. Lamprecht-palota földszint az udvarban.

— **Nincs többé hajhullás.** Kiprobált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárában, Piac-utcán.

— **Karácsonyi ajándéku** a szövőiparremek példányait van szerencsém bemutatni és ajánlani a n. é közönségnek, mely ölből szives látogatását kéri: Kardos László Kossuth-utca 9. Telefon 113.

— **Az Arany Bika Kávéházban minden este cigányzene.**

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Szerda, dec. 20.: „Lovodi Árva“ színmű. K. Hegyesy Mari a bpesti Nemzeti színház tagjának fellépte.

Csütörtök, dec. 21. „Kaméliás hölgy“ dráma. K. Hegyesy Mari a bpesti Nemzeti színház tagjának fellépte. (B)

Péntek, dec. 22.: „Cigány“ népszínmű. K. Hegyesy Mari a bpesti Nemzeti színház tagjának fellépte. (C)

Szombat, dec. 23.: „Stuart Mária“ szomorú játék. K. Hegyesy Mari a bpesti Nemzeti színház tagjának utolsó fellépte. (A)

Színházi hírek.

— dec. 19.

K. Hegyesy Mari vendégjátékai. A debreceni színházban ma érdekes előadás lesz. A színtársulat a Lovodi Árva c drámat mutatja be. Ez a darab Debrecenben jó egy évtizede nem került színre. A dráma megható jelenetei ma este ismét könnyeket fognak kicsalni az érzékenyebb lelkűk sze-

meiből s érdekessé teszi az előadást az a körülmény, hogy a főszerepet K. Hegyesi Mari, a Nemzeti színház jeles művésznője játssza. Az előadásban egyébként a drámai társulat első rendű tagjai mind részt vesznek és így a ma esti repvi: esemény számba megy. K. Hegyesi Mari asszony csütörtökön folytatja vendégszolgáját. Csütörtökön a kaméliás hölgy címszerepében lép fel. Ez a művésznő legkiválóbb szerepeinek egyike, melyekben legragyogóbb diadalát aratta a fővárosban is Pénteken a cigány népzimnű Rózsiját, szombaton Stuart Máriát játssza el K. Hegyesi Mari.

K. Hegyesi Mari érkezése. A nemzeti színház kiváló művésznője, ki ma este lép fel a színházban, a déli gyorsvonattal érkezik meg Debrecenbe. Az állomáson K. Hegyesi Mari a város részéről Oláh Károly tanácsnok a színház részéről Zilahy Gyula igazgató fogadják. A művésznő a város ötos fogatán a színházba hajtát és a Lovodi arva főpróbján részt vesz.

Zilahyné föllépte. Zilahyné Singoffer Vilma asszony, a színház jeles művésznője hetek óta ágyban fekvő beteg volt. A művésznő szerencsésen felépült betegségéből és ma már a színpadon is megjelent. A közönség nagy érdeklődéssel várja a kiváló ének-művésznő újabb fellépését, mely a jövő héten lesz. Még pedig egy rég nem adott darabban látja viszont a közönség. Zilahyné egy bájos operettben a „Szenes legény, Szenes leány” egyik szerepét játssza el, a mely annak idején Pálmay Ilkával került színre a Víg-színházban. Az érdekes színházi estén a művésznőt, mint értesülünk zajos ovációban készülnek részeseíteni. A Szenes legény, Szenes leány előadása után Berczik Árpád bájos egy felvonásos vígjátéka A „balkirálynő” kerül színre, a melynek főszerepét Zilahy Gyula játssza el.

*** A bolygó görög.** A harmadik előadás sem hozott maradandó hatást Buttykai és Pásztor operettejének, bár a szereplők teljes igyekezetével játszottak — A közönség igazolta véleményünket távolmaradásával. — Pásztor szövege nem operette szöveg, Buttykai zenéje — bár klasszikusan szép, — nem operette zene. — Egyébként is úgy látjuk, hogy a közönség izlése kezd a drámai műfaj szeretete felé hajlani. Miért nem hozza színre az igazgatóság a nemzeti és vígszínház nagy sikert aratott eredeti és átültetett műsordarabjait? Csak példának emlíjük, hogy Lavedan „párbaj”-át, Berczik „udvari tanácsos”-át már minden nagyobb vidéki színpadon bemutatták. A debreceni közönség is „méltó” arra, hogy ezeket és a — többi sikert aratott darabokat is megismerje.

Ingyen forgalma Debrecenben.

Nagy Sándor és neje Gombos Zsuzsanna veszik a debreceni 8 sztkjvben foglalt 2 hold 1147 négyszögöl öndódi földet Szentesi Máriától 1400 kor.

Sipos Andrásné Balogh Mária vesz a debreceni 7738 sztkjvben foglalt 4 hold 50 négyszögöl öndódi földet Debreceni Lajos és nejétől 2000 kor.

Csapos János és neje Horváth Eszter veszik a debreceni 3372 sztkjvben foglalt Baros utca 12. sz. házat Müller Ottó és nejétől 9000 kor.

TAVIRATOR.

A harmadéves katonák szabadságolása.

Bécs, dec. 19. A hadügyminiszter elrendelte, hogy a magyarországi harmadéves katonák karácsony előtt szabadságoltassanak.

Zavargó szocialisták.

Versec, dec. 19. A nemzetközi szocialisták mára gyűlést terveztek, melyet azonban a hatóság betiltott. Ennek dacára az elő megbeszélte gyülekezési helyen, egy korosmában összeült mintegy 400 főnyi szocialista. A rendőrség erről tudomást szerezve a gyűlést megakartja akadályozni. Egy rendőrtiszt megjelent a színhelyen és szétoszlásra szelította fel a tömeget, mely azonban nem engedelmeskedett a felszólításnak, mire a rendőrség katonaságot kért. Mikor a katonaság megérkezett egy kapitány több rendőrtiszttel bement a korosmába és újból felszólították a gyülekező szocialistákat a szétoszlásra. — Erre a tömeg felzudulva nekik támadt. Az egyik rendőrtisztviselőt földre tepertek, a kapitányhoz sörös üvegeket vágdostak és valóságos harc fejlődött ki a katonaság és a gyülekezők között, melyben többen súlyosan megsebesültek. — A rendet csak hosszú küzdelem után sikerült helyre állítani.

Földrengés.

Barcs, dec. 19. Barcson 17-én éjjel fél 12 órakor földrengés volt egy lökészel, melytől a szobabutorok meginogtak, nagyobb kárt azonban nem okozott.

Tifusz járvány.

Mátészalka, dec. 19. A város vidékén régebb idő óta a kanyaró és több helyen a tifusz járványszerűen lépett fel. Így Nyírcsaboly községben és a mellette lévő faluban 135 tifuszos beteg van. Jellemző, hogy az aránylag jómódu község lakossága alig vesz igénybe orvost. A betegség keletkezésének oka az ivóvíz és az vezetett rá Mátészalka város intézőségét, hogy sürgősen több kut furását rendelje el.

Moszkva csendes.

Moszkva, dec. 19. A posta- és távirószolgálat rendszeresen működik. A helyőrség teljesen nyugodt. Ellenben a gyógyszerészek kijelentették, hogy sztrájkba lépnek. Egyelőre a gyógyszerárak nyitva vannak. A város két helyén kisebb zavargás volt.

Budapesti gabonabörze.

Budapest, dec. 19.

(Dél szariat.)

Buzakínálat és vételekdy mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 12,000 métermázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonafélék közül tengeri lapha, a többi változatlan. Idő: boros.

Buza áprilisra	17.16—18.
Buza októberre	16.80—82.
Rozsa áprilisra	14.14—16.
Árpál áprilisra	14.26—28.
Tengeri májusra	18.56—58.
Repece 1906. augusztusra	27.40—60.

Törvényszék.

§ Megvert vadász. Súlyos testi sértéssel vádolva állott tegnap a törvényszék előtt Paksy Imre bősörményi lakos, aki felhevülésében úgy megverte Zelizi Sándor városabeli ismert vadászt, hogy az a kapott ütlegek következtében hosszabb ideig nyomta az ágyát. Az eset ez év május 28-án éjjel történt. Paksy Imre, aki tagja a bősörményi vadásztársulatnak, kint tartózkodott a tanyáján, mikor úgy éjfél tájban fegyver dörrenésre ébredt. Felkelt és kiment, hogy szétnézzen. Észrevette ekkor a dülönyt Zelizit, aki vállán két nyulat cipelve, gyors léptekkel igyekezett elinálni a láthatárról. Rákíáltott, hogy álljon meg, de a vadász rá sem hederített. Ezt látva utána iramodott és utolérve követelte, hogy adja át a fegyverét, amint azonban Zelizi vonakodott megtenni. Emiatt szóváltás, majd verekedés támadt közöttük és dulakodás közben Paksy legyűrve a vadászt alaposan helyben hagyta. A tárgyaláson a vádlott bebizonnyította, hogy tettét önvédelemből követte el, mert Zelizi ráfogta a fegyvert és le akarta löni. A törvényszék ennek alapján felmentő ítéletet hozott.

§ Szerencsétlenség gondatlanságból. Még júliusban történt, hogy Muszka János samsoni legény több társával Gondon Mihály dohánytermelő földjén dolgozva pihenés alatt vizálgatni kezdte Gondon Mihály fegyverét, mely a sok piszkálás közben egyszerre elsült és a golyó a közelben áldogáló Kovács József 14 éves fiát jobb kezefején súlyosan megsebesítette. Muszka János ezért gondatlanságból okozott súlyos testi sértéssel vádolva ma vonta felelősségre a törvényszék és az enyhítő körülmények figyelembe vételével 1 napi fő és 1 napi mellék fogház büntetésre ítélte.

Szerkesztői-posta.

Kossuth utcai előfizető. Az ígért közleményt pár nap múlva várjuk, persze a mi lapunk részére legyen írva s ne olyan, melyre más lap is leköszölné. Hogy ön több helyi lapban is ír s mindegyiknek a szája ize szerint, ez csak az ön kiváló képességét bizonyítja. Legyen meggyőződve, hogy úgy mint eddig, úgy ezután is nagy köszönettel vesszük cikkeiket, melyek mindig tanúságosak s az olvasó közönség érdeklődését megnyertek.

„Vérvadon.” Ez nem való nekünk. Ettől még messze vagyunk.

Politikus. Hogy mi történt hétfőn a városbázán, azt mindenki tudja. Hogy hogy hogy és mint vélekedünk mi a gyűlés lefolyásáról, az izgalmakról az eredményről, azt a lapunkban leirtuk, de úgy, hogy bár az egyik vagy a másiknak előnyét vagy hátrányát kiemeltük volna. Ilyen heves percekben, mikor az emberekben tombol a szenvedély s sokszor késlelgységig kiélesedik a gyűlölet: a lapok leghelyesebben eszik, ha mérsékelt en, higgadtan tárgyalják az eseményeket. Az ellentétek úgy is, magoktól elfognak simolni, de ha hirteligen szellőztetve lesznek, sőt ki is élesítenek, úgy a lecsillapodás csak később fog bekövetkezni. Legjobb ha békességben maradunk meg s egyik ember a másik ember társát inkább megbecsüli, mint gyűlöli.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cia.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vezérgyűlések: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest.

Háromféle ár!
15, 20 és
25 K.

Kizárólag valódi
amerikai

férfi- és női
cipők

dus választékban,

Budapest. V. Dorottya-utca 5.

Köztudomású, hogy valamennyi cipőgyártmány között a valódi amerikai készítmények a legjobbak és legtartósabbak. Az amerikai cipőket nemcsak kitűnő minőségük, hanem elegáns formáik és kényelmes voltuk miatt is kedvelik.

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

Amerikai cipő részvénytársaság.

Budapest, V Dorottya utca 6.

Nagy kávé raktár.

Kiváló finom idei termései
Mandarin, Suchong, Congo és
Pecco tea. Citrom, narancs
és a híres **Manner-féle**
cukorkák nagy raktára

KOHN HENRIK

cégnél

Debrecen, gróf Degenfeld-tér 7 sz.

Karácsonyi kiállítás

Allandó képművészetek remek képekből modern keretekben.

Diszkrét és ifjúsági iratok óriási választékban.

Levélpapír különlegességek remek dobozokban.

Íróasztal készletek ezüst és bronzból hölgy és férfi íróasztalokra.

Íróasztal mappák és emlékkönyvek óriási választéka.

Imakönyvek minden felekezeti számára a leg-egyszerűbbtől a legdisztesebb kötésig.

Amerikai szétszedhető és forgatható könyvszekrények.

Képeslevelezőlap és Bélyegalbumok remek kivitelben.

Képes levelezőlapok. Karácsonyi és újévi alkalomra meglepő választékban.

Havi részletfizetésre is szállítunk.

Kérjük kirakatainkat megtekinteni ! ! ! ! !

HEGEDÜS és SÁNDOR,

előbb **László Albert és Társa**

könyv- és papíráruhaza,

Kossuth-utca 11.

Hirdetések művészi illusztrálása, szövegezése, eredeti tervezetek kidolgozása és előleges költségvetések teljesen díjlanul.

GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, V. DOROTTYA U. 20. - HIRDETÉSI IRODA.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schichtnévvel tiszta és ment káros alkarcsekkél
Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht & Örgy és Aussigban bárkinek, a ki bebizonyítja hogy szappana a „Schicht” névvel valamely káros, keveréket tartalmaz.,

SCHICHT SZAPPAN!

(„Szarvas” vagy kulcsszappant)

használjuk

kiváló hatású tulajdonsága miatt

előnyös eredménnyel

bármilyen mosási célra, ugyancsak

saját használatra minden ruhaneműnél és

mindenhez

a mi egyáltalában mosva lesz.

BUM BUM BUM

Fényképhez, Levelezőlapoz, Bélyeghez

nagy **Emlékalbum** választék

Ajándéknak **újsz levélpapírok** elegáns dobozokban.

Karácsonyi és újévi képes levelezőlapok, néhány ezer új, szebb-nél-szebb mintában

Újévi gratulációhoz **növjegyek** izléses kiállításban

Miklós Sámuel Főter 30

„EMKE” kávéház mellett.

papirkereskedésben.

Első kézből, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és ahangfokozó gerenda feltalálója

Budapest, I., Lánchíd-u. 5. sz.

Ajánlja saját gyárban készült, általában elismert különleges (speciálitás)fa-, réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmodokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk 3-, 4-, 5-, 6- forintól feljebb a legjobb felszerelés-el. **Tárogató**

Hangfokozó gerenda rozsfából, ujezüst billentyűvel és iskolával, 30- forinttól feljebb.

Harmonikák, világírú legjobb gyártmány, 65- forinttól feljebb.

Harmonikák, legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal, 2,50, 3- 4-, 5- forinttól feljebb. Különleges acélhangu hangversenyharmonikák saját minták.

Zenekarok teljes felszerelés, előnyös feltételek mellett, jutányos áron, elismert jó minőség, a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

Javitások az összes hangszereken különleges szakszerű pontossággal, jutányos áron eszközöltetnek.

Kezesség minden egyes hangszernél.

Kivitel nagyban és kicsinyben.

Árjegyzék minden hangszerről kívá-
natra ingyen és bérmentve küldetük.

Kardos László üzletében

Kossuth-utca 9.

az év végén szokásos

ALKALMI ELADÁS

megkezdődött, melyen a kiállított
kifogástalan minőségű árucikkek,
mélyen leszállított áron,

25—50 %

engedménnyel

kerülnek eladásra.

Ötözködünk

jól és olcsón a Ma-
gyar és Angel posz-
tó gyárak készít-
ményeinek d u s

r a k t á r á b ó l.

Menjünk

Ranunkel H. és Fia

posztó nagykereskedőhöz.

Eladó gőzmalom.

A debreceni Első Takarékpénztár a tulaj-
donát képező közvetlen a város alatt és
a m. á. v. vonala mellett fekvő u. n.

Barcsai-féle gőzmalmot

a vele járó 2366 négyszögöl telekkel a
benne található összes felszerelésekkel
együtt — igen kedvező feltételek mellett
eladja. Az eladás tárgyát képező malom
azonnal átvehető. Bővebb értesítés nyer-
hető alulírott igazgató-ágnál.

Debreceni Első Takarékpénztár
Igazgatósa.

„Hollandi gyomorcsseppek“

a legkitünőbb háziszser minden-
nemű gyomorfájásnál, gyomorgörcsnél,
emésztési zavaroknál.

Használati utasítás mellékelve min-
den üveghez.

Kéznel tartása kiválóan ajánlható
oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni
mennek vagy akik tanyákon vagy
kis faluban tartózkodnak, hol baj
esetén orvosi segítséghez azonnal nem
juthatnak.

1 üveg „hollandi csepp“ ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő gyógyszerárában

DEBRECEN, városházzal szemben.

Legszebb

Karacsonyi és Ujévi

ajándékok

bámulatos olcsó

árban

ROSE DEZSŐ

uj ékszer-üzletében szerezhetők be.

Debrecen, Piac-utca 55. sz.

Hungária mellett.

